

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/124/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812202166
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2012:7812202166.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35697270 proti žalovanej D. Z., nar. XX. XX. XXXX, S. XX, V., t. č. na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníčkou Z.. I. Ž., I. N. Ú. Q. N. Y., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42176778, právne zast. JUDr. Ambróz Motyka, advokát, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 1 990,13 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 496,40 Eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd z a m i e t a žalobu v časti zaplatenia 1 493,73 Eur

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca v konaní žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 1990,13 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobca uzavrel so žalovanou dňa 29. 10. 2009 Zmluvu č.A4663770 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A4663770 zo dňa 29. 10. 2009, Zmluvu č.A4663729 zo dňa 29. 10. 2009 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A4663729 zo dňa 29. 10. 2009, Zmluvu č.A4382075 zo dňa 29. 05. 2009 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A4382075 zo dňa 29. 05. 2009 a Zmluvu č.A3986206 zo dňa 04. 11. 2008 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A3986206 zo dňa 04. 11. 2008. Neoddeliteľnou súčasťou zmlúv sú Všeobecné podmienky. V zmysle týchto zmluvy žalobca vypožičal žalovanej SIM karty - 4 ks, ktoré umožňujú žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM kartám bolo priradené účastnícke telef. čísla XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX. Žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A4663770 odpredal žalovanej mobilný telefón značky Samsung C3050 za kúpnu cenu 1,00 Eur. Žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A4663729 odpredal žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W205 za kúpnu cenu 9,00 Eur. Žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A4382075 odpredal žalovanej mobilný telefón značky Nokia 6500 slide za kúpnu cenu 1,00 Eur. Žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A3986206 odpredal žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson T303 za kúpnu cenu 0,03 Eur. Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie 09. 02. 2010 - 09. 04. 2010 porušila zmluvné povinnosti a v zmysle dodatkov k zmluvám, časť následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 1 493,73 Eur. Pokiaľ ide o dohodnutú zmluvnú pokutu, žalobca poukazuje na rozhodnutia niektorých krajských súdov SR, ktoré túto podmienku za neprijateľnú nepovažujú. Ide o rozhodnutie KS Prešov 12Co/39/2011 zo dňa 15. 06. 2011, KS Nitra 8Co/151/2011 zo dňa 30. 06. 2011, KS Žilina 8Co/148/2011 zo dňa 31. 05. 2011. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 08. 09. 2010 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne

v zmysle Článku 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť predmetných zmlúv. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami Článok 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 23. 09. 2010. Žalobcova pohľadávka voči žalovanej pozostáva z neuhradených služieb vo výške 496,40 Eur a z nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1 493,73 Eur, spolu 1 990,13 Eur.

Súd v konaní vydal platobný rozkaz č.k. 21Ro/42/2012-63 zo dňa 20. 03. 2012, proti ktorému podal vedľajší účastník odpor. V odpore okrem iného uviedol, že nenamieta samostatný nárok žalobcu vo výške 496,40 Eur s príslušenstvom za poskytnuté elektronické komunikačné služby, namieta však opodstatnenosť uplatnenej zmluvnej pokuty a do konania vstupuje iba ohľadom samostatného nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty. Vedľajší účastník nezistil porušenie spotrebiteľských práv pri uplatnenom nároku žalobcu na zaplatenie elektronických komunikačných služieb, preto v tejto časti žaloby o tomto samostatnom nároku nemá záujem vystupovať. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že ním napádaná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. V obdobných právnych veciach toho istého žalobcu už opakovane rozhodli sudy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení a to rozsudok KS Žilina z 30. 09. 2010 sp. zn. 9Co/312/2010, rozsudok OS Prievidza zo 14. 03. 2011 sp. zn. 15C/7/2011, rozsudok KS Prešov z 09. 05. 2011 sp. zn. 18Co/136/2010, rozsudok KS Prešov z 29. 06. 2011 sp. zn. 2Co/137/2010 a rozsudok KS Prešov z 15. 03. 2012 sp. zn. 16Co/18/2012. Žalovaná by mala povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má nežiadúci rozmer, je neobhájiteľná a neprimerane ukracuje spotrebiteľa. Pre aplikáciu § 53a OZ vo vzťahu k uplatňovanej zmluvnej pokute nie sú právne významné rozhodnutia citované žalobcom, ale rozhodnutia, ktorými súd právoplatne určil, že zmluvná pokuta je ako zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve (dodatku k zmluve o pripojení) neplatná a nepriznal žalobcovi plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ide o zákonnú prekážku uplatnenia práva zo zmluvnej pokuty a zároveň zákonnú prekážku toho, aby súd priznal žalobcovi nárok z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Poukazuje na ust. § 172 ods. 9 O.s.p, podľa ktorého súd nevydá platobný rozkaz, ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľné podmienky a odporcom je spotrebiteľ. V zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ je súd povinný ex offio skúmať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Vo vzťahu k trovám konania navrhuje rozhodnúť tak, že súd zaviazá žalobcu zaplatiť náhradu trov konania vedľajšieho účastníka, ktoré mu vznikli právny zastupovaním. Poukazuje na rozsudok KS Prešov zo dňa 16. 04. 2012 sp. zn. 16Co/33/2012 a KS prešov zo dňa 23. 05. 2012 sp. zn. 3Co/17/2012.

V zmysle § 29 O.s.p. súd uznesením č.k. 4C/124/2012-161 zo dňa 26. 07. 2012 ustanovil žalovanej na zastupovanie v konaní opatrovníka v osobe Z.. I. Ž., I. N. Ú. Q. N. Y., nakoľko žalovaná sa nezdržiava v mieste svojho bydliska a jej súčasný pobyt súdu nie je známy.

Žalobca sa na pojednávaní dňa 09. 08. 2012 nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil faxom doručeným súdu 07. 08. 2012 z dôvodu hospodárnosti konania, kde uviedol, že žiada, aby súd konal v jeho neprítomnosti a zaviazal žalovanú k úhrade pohľadávky spolu s príslušenstvom v zmysle podaného žalobného návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov. Opatrovníčka žalovanej sa nedostavila bez ospravedlnenia, doručenie mala vykázané 01. 08. 2012, vedľajší účastník sa taktiež nedostavil, doručenie mal vykázané 03. 08. 2012.

Súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe a to Zmluvou č.A4663770 zo dňa 29. 10. 2009 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A4663770 zo dňa 29. 10. 2009, Zmluvou č.A4663729 zo dňa 29. 10. 2009 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A4663729 zo dňa 29. 10. 2009, Zmluvou č.A4382075 zo dňa 29. 05. 2009 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A4382075 zo dňa 29. 05. 2009, Zmluvou č.A3986206 zo dňa 04. 11. 2008 spolu s Dodatkom k Zmluve č.A3986206 zo dňa 04. 11. 2008, prehľadom zasielaných faktúr, faktúrami, pokusom o pokonávku zo dňa 09. 09. 2010, všeobecnými podmienkami a rozhodnutiami iných súdov doloženými do spisu účastníkmi konania.

Súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 496,40 Eur (hovorné), pretože v tejto časti považoval nárok žalobcu za dôvodný.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ)

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv

spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejým a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O trovách súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.